

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 decembrie

Seria I, Anul XXIII, Nr. 6 (327), 2020

Revista *Vestitorul* urează, cu prilejul Sfintei Sărbători a
Nașterii Domnului nostru Isus Cristos,
tuturor colaboratorilor, cititorilor și credincioșilor
Sărbători Fericite și La Mulți Ani!

Scrisoare Pastorală

Sărbătoarea Nașterii Domnului 2020

„Astăzi, Veste bună vă aduc vouă: „Cerul și Pământul în cântări răsună, Îngeri și oameni cântă împreună. Cristos se naște!” (cf. Lc. 2, 10-11)

Iubiți credincioși,

Ați auzit cu bucurie nouă vestea minunată! Este o veste extraordinară pe care o așteptam acum parcă mai mult ca niciodată! Îngerii le-au spus păstorilor că în cetatea lui David, Betleem, s-a născut Cristos, s-a născut Viața. Este atât de neobișnuită această Veste încât ne îndeamnă să ne oprim și să descoperim adevărul și sensul ei în viața noastră, să ne pătrundem de certitudinea înnoită a importanței sale pentru fiecare dintre noi și pentru comunitatea noastră, deopotrivă. Cuvântul lui Dumnezeu, care s-a făcut trup, este Viață și ne hrănește foamea și setea de iubire, de cunoaștere, de pace și de

adevăr. Poate pentru unii este doar o legendă sau o povestire frumoasă, dar pentru noi, creștinii, este credința adevărată. Legende se adresează omului în plan istoric ca o aspirație a sufletului spre o înnobilare a individualului, dar această veste ni se adresează ca dar al mântuirii prin credință.

„Cu mască sau fără mască”, trăim în realitatea zilei și încercăm să ne asumăm cu smerenie acest arc de timp al istoriei contemporane, căutând să înțelegem, dincolo de turburea acțiune a evenimentelor la zi, venirea Domnului în lume ca Mântuitor și Salvator al omenirii. Tocmai de aceea, „bucuria evangheliei umple inima și viața celor care se întâlnesc cu Isus. Cei care se lasă mântuiți de el sunt eliberați de păcat, de tristețe, de golul interior, de izolare. Cu Isus Cristos mereu se naște și renaște bucuria” (1). Nu putem trăi fără bucurie, chiar dacă timpurile noastre au încărcătura lor de panică, de jertfe și de încercări. Bucuria se îngemănează cu suferința: săracii rătăcesc pe străzi uitați de bogații lumii, orbii de toate felurile se împiedică de cei înțelepți, șchiopii și schilozii se lovesc adesea de cei cu mersul drept, păcătoșii merg la braț cu cei virtuoși, oameni de toate neamurile trăiesc împreună și adesea nu se mai regăsesc niciunii acasă, cei sănătoși suferă alături de bolnavii care umplu spitalele.

Cine sunt săracii sau bogații, orbii sau înțelepții ori păcătoșii, cei dreپți sau cei strâmbi, cine sunt cei bolnavi și neputincioși sau cei sănătoși? De la fiecare putem învăța ceva! Din sărăcia și suferințele celor nevoiași sau bolnavi, din zbuciumul și încercările celor

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Mihaela Caba, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Eugen Ivuț.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

singuri, din bucuriile și surâsul lor: avem nevoie unii de alții! „*Ne-am dat seama că suntem în aceeași barcă, fragili și dezorientați, chemați să vâslim împreună*” (2). Dumnezeu continuă să semene în umanitate semințele binelui ... viețile noastre sunt legate unele de altele ... medici și infirmieri, farmaciști și persoanele de la magazine... oameni care lucrează pentru siguranța celorlalți, preoți și călugări, oameni simpli și intelectuali ... cu toții am înțeles că „*nimeni nu se poate salva de unul singur*” (3).

Dragi credincioși,

Dacă stăm bine să ne gândim, vedem că în Pruncul născut la Betleem se regăsesc fiecare din cei amintiți mai sus: s-a născut sărac printre săraci, cu venirea lui i-a mângâiat pe cei bolnavi, a redat vederea celor orbi, i-a făcut să meargă pe cei șchiopi și a șters toată lacrima de pe fața fiecăruia, a stat cu bogații și cu săracii la masă și a readus omenirii speranța. Este vorba de acea „*speranță care ne vorbește de o realitate puternic înrădăcinată în ființa umană și care, de fapt, este sete de viață, dorința de plinătate, și, care umple inima și spiritul de adevăr, bunătate și frumos, dreptate și iubire*” (4).

Veste mereu copleșitoare: Isus vine în lume! Vine la noi, cei retrași prin case de frica „*pandemiei*”; vine ca prunc nevinovat; vine ca să ne ajute să privim dincolo de confortul personal, care ne poate obstrucționa orizontul; vine pentru a ne deschide spre idealuri mărețe; vine pentru a ne face viața mai frumoasă și mai demnă. Să avem deci curajul să pășim în viață cu speranță!

Ajunși în fața acestui Copil, născut din Maica Preacurata, păstorii, împreună cu îngerul, cu „*mulțime de oaste cerească*” se opresc, se minunează și-L laudă pe Dumnezeu. Prin gânguritul său, Pruncul Isus vorbește lumii în chip minunat despre familia omului, de persoane dragi, ne vorbește de „*păstori*” și de săraci, de oameni simpli precum și de „*craii de la Răsărit*”, de oameni sfinți, precum Iosif și Maria, dar și de colegii noștri de serviciu sau de oamenii de pe stradă sau de „*craii moderni*” ai zilelor noastre. De fapt,

în acel gângurit al „*Pruncului ceresc*”, sau al oricărui prunc născut în lume, parcă deslușim o rugăciune, o rugăciune care vine ca un ecou din veac. Nu credeți oare că rugăciunea „*Tatăl nostru ...*”, Predica de pe munte sau „*Fericirile*” își au originea acolo în peștera din Betleem? În brațele Maicii Sfinte stă „*alfa și omega*”, începutul și plinirea legăturii tainice a omului cu Dumnezeu. Și tot „*din iesle*”, prin Nașterea Pruncului sfânt, Domnul ne îndeamnă: „*neîncetat să vă rugați*”!

Dragii mei,

Să ne rugăm și noi neîncetat, mai ales acum când pare că virusul ne-a furat totul, când lovește bezmetic viețile oamenilor. Dar, iată, nu a reușit să ne vitregească de colinde, de cântări alinătoare și de rugăciunile noastre. Acestea sunt reperele creștinilor în timp de pandemie: rugăciunea, speranța, credința și iubirea, bucuria că ni s-a născut un Mântuitor, Cristos Domnul! Pentru noi, El este semnul timpurilor!

Astăzi, Vestea bună vă aduc vouă: „*Cerul și Pământul în cântări răsună, Îngeri și oameni cântă împreună. Cristos se naște!*”

Vă îndemn, împreună cu Sfântul Pavel: „*Bucurați-vă totdeauna în Domnul! Și, iarăși zic: bucurați-vă! Blândețea voastră să fie cunoscută de toți oamenii. Domnul este aproape. Nu vă împovărați cu nicio grijă, ... și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, să păzească inimile voastre și cugetele voastre, întru Cristos Isus*”. (cf. Fil 4, 4-7).

Cristos se naște, măriți-l! El este speranța noastră!

Sărbători fericite în bucuria Nașterii Domnului!

La Mulți Ani!

† Virgil BERCEA
Episcop

(1) Papa Francisc, Exortăția apostolică *Evangelii Gaudium*;

(2) Papa Francisc, predica din 27 martie 2020;

(3) Cf. Papa Francisc, Enciclica *Fratelli tutti*, 54;

(4) Cf. Papa Francisc, Enciclica *Fratelli tutti*, 55.

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Domnul vine mereu

29.11.2020

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Astăzi, prima duminică din Advent, începe un nou an liturgic. În el Biserica ritmează cursul timpului cu celebrarea principalelor evenimente ale vieții lui Isus și ale istoriei mântuirii. Făcând astfel, ca Mamă, luminează drumul existenței noastre, ne susține în ocupațiile zilnice și ne orientează spre întâlnirea finală cu Cristos. Liturgia de astăzi ne invită să trăim primul „timp forte” care este acesta al Adventului, primul din anul liturgic, Adventul, care ne pregătește pentru Crăciun, și pentru această pregătire este un timp de așteptare, este un timp de speranță. Așteptare și speranță.

Sfântul Paul (cf. 1Cor 1,3-9) indică obiectul așteptării. Care este? „Revelarea Domnului” (v. 7). Apostolul îi invită pe creștinii din Corint, precum și pe noi, să ne concentrăm atenția asupra întâlnirii cu persoana lui Isus. Pentru un creștin, cel mai important lucru este întâlnirea continuă cu Domnul, a fi cu Domnul. Și astfel, obișnuiți de a fi cu Domnul vieții, ne pregătim pentru întâlnire, să fim cu Domnul în veșnicie. Și această întâlnire definitivă va veni la sfârșitul lumii. Însă Domnul vine în fiecare zi, pentru ca noi, cu harul Său, să putem face binele în viața noastră și în viața celorlalți. Dumnezeu nostru este un Dumnezeu-care-vine – nu uitați aceasta: Dumnezeu este un Dumnezeu care vine, vine încontinuu: El nu dezamăgește așteptarea noastră! Domnul nu dezamăgește niciodată. Poate că ne va face să așteptăm, ne va face să așteptăm vreun moment în întuneric pentru a face să se maturizeze speranța noastră, însă nu dezamăgește niciodată. Domnul vine mereu, mereu este alături de noi. Uneori nu se arată, însă vine mereu.

A venit într-un moment istoric precis și s-a făcut om pentru a lua asupra sa păcatele noastre – festivitatea Crăciunului marchează această primă venire a lui Isus în momentul istoric; va veni la sfârșitul timpurilor ca Judecător universal; și vine și o a treia oară, într-o a treia modalitate: vine în fiecare zi să viziteze poporul Său, să viziteze fiecare bărbat și femeie care îl primește în Cuvânt, în Sacramente, în frați și în surori. Isus, ne spune Biblia, este la ușă și bate. În fiecare zi. Este la ușa inimii noastre. Bate. Tu știi să îl asculți pe Domnul care bate, care a venit astăzi pentru a te vizita, care bate la inima ta cu o neliniște, nu o idee, cu o inspirație? A venit la Betleem, va veni la sfârșitul lumii, însă în fiecare zi vine la noi. Fiți atenți, priviți ce anume auziți în inimă când Domnul bate.

Știm bine că viața este făcută din suișuri și coborâșuri, din lumini și umbre. Fiecare dintre noi experimentează momente de dezamăgire, de insucces și de rățacire. În afară de aceasta, situația pe care o trăim, marcată de pandemie, generează în mulți îngrijorare, fri-

că și descurajare; se riscă să se cadă în pesimism, riscul să se cadă în acea închidere și în apatie. Cum trebuie să reacționăm în fața acestor lucruri? Ne sugerează Psalmul de astăzi: „Sufletul nostru îl așteaptă pe Domnul; pentru că El este scutul și apărătorul nostru, pentru că îl El se va bucura inima noastră” (Ps 32,20-21). Adică sufletul în așteptare, o așteptare încrezătoare a Domnului ne face să găsim întărire și curaj în momentele întunecate ale existenței. Și din ce anume se naște acest curaj și această atitudine încrezătoare? De unde se naște? Se naște din speranță. Și speranța nu dezamăgește, acea virtute care ne duce înainte privind spre întâlnirea cu Domnul.

Adventul este o chemare neîncetată la speranță: ne amintește că Dumnezeu este prezent în istorie pentru a o conduce la scopul său ultim, pentru a o conduce la plinătatea Sa, care este Domnul, Domnul Isus Cristos. Dumnezeu este prezent în istoria omenirii, este „Dumnezeu cu noi”, Dumnezeu nu este departe, este mereu cu noi, până acolo încât de atâtea ori bate la ușile inimii noastre. Dumnezeu merge alături de noi pentru a ne susține. Domnul nu ne abandonează; ne însoțește în evenimentele noastre existențiale pentru a ne ajuta să descoperim sensul drumului, semnificația cotidianului, pentru a ne da curaj în încercări și în durere. În mijlocul furtunilor vieții, Dumnezeu ne întinde mâna mereu și ne eliberează de amenințări. Acest lucru este frumos! În Cartea Deuteronomului există un text foarte frumos, pe care profetul îi spune poporului: „Gândiți-vă, care popor are dumnezeii săi așa de aproape așa cum mă ai tu pe mine?” Nimeni, numai noi avem acest har de a-l avea pe Dumnezeu aproape de noi. Noi îl așteptăm pe Dumnezeu, sperăm ca să se manifeste, dar și El speră ca noi să ne manifestăm Lui!

Maria Preasfântă, femeie a așteptării, să însoțească pașii noștri în acest nou an liturgic pe care îl începem și să ne ajute să realizăm misiunea discipolilor lui Isus, indicată de apostolul Petru. Și care este această misiune? Să ținem cont de speranța care este în noi (cf. 1Pt 3,15).

Otilia BĂLAȘ

Demetriu Radu - 100 de ani de la intrarea în Eternitate 1861-1920

„Să i se păstreze cu recunoștință memoria și cu evlavie să i se facă pomenirea”, spunea Episcopul Clujului și al Gherlei, Iuliu Hossu, când așeza sicriul Episcopului de Oradea, Demetriu Radu, în cripta din Biserica Greco-Catolică din Rădești, ca acolo „să se odihnească până la obșteasca înviere”.

În șirul anilor care au urmat, Biserica a avut timpul ei pentru Episcopul Demetriu Radu, cu recunoștință i s-a păstrat memoria și cu evlavie, în rugăciune, i s-a făcut pomenirea de către Episcopii și credincioșii Eparhiei de Oradea. Au fost și ani mulți în care rugăciunea s-a unit cu jertfa Episcopilor din închisori și rugăciunea acestora cu jertfa Episcopului Radu, care, la 8 decembrie 1920, a fost ucis de bomba criminală pusă în Parlamentul României, unde Episcopul, vicepreședinte la Adunarea Națională de la Alba Iulia, 1 Decembrie 1918, era în calitate de senator de drept.

La a 100 de ani de la intrarea Episcopului Demetriu Radu în Eternitate, cerem timpului un popas... Popas pentru o privire asupra anilor ce au trecut și pentru a scruta anii care se deschid. Timpul discerne oamenii și faptele lor cu cât ne îndepărtăm de vremea în care au trăit.

Însă timpul nu i-a risipit Episcopului „lucrarea”, chiar dacă s-a încercat; câtă vreme ea a durat în inimile oamenilor, continua să creeze tot ce este sfânt și drept, încât, de la nedreptatea de ieri, s-a ajuns la dreptatea de astăzi și de mâine.

„A semănat și a aprins multă lumină și dragoste de Dumnezeu în toate zilele vieții sale”, observa Prof. dr. Constantin Pavel. A iubit Biserica Romei, Una, Sfântă, Catolică și Apostolică, din care făceau parte și românii, care, prin Sfânta Unire cu Roma, la 1700, „s-au reîntors la calea adevărului”, având deschis totodată și „drumul spre ridicarea neamului (...) la cultură și înflorire”.

Întreaga viață, Episcopul Radu a simțit în suflet recunoștință pentru Biserica Romei care l-a format și a mărturisit această recunoștință la Jubileul unui sfert de veac de la hirotonirea de preot, cu ocazia sfințirii bisericii de la Rădești, ctitorită de Preasfinția Sa: „umilul fu al satelor voastre încă îi datorește tot ceea ce mare, nobil, puternic s-ar găsi în inima lui. Am ridicat acest sfânt lăcaș spre mărirea lui Dumnezeu, prin pogorârea Spiritului Sfânt, pentru Unirea românilor cu Sfânta Biserică a Romei celei vechi”.

„L-am revăzut cu ochii sufletului meu pe oratorul plin de avânt și gesturi largi aristocratice”,

susținând cauza Bisericii sale, spunea Mitropolitul Alexandru Nicolescu.

Tot „cu ochii sufletului”, Preasfinția Sa Virgil Bercea readuce imaginea Episcopului Radu prin vocea „Bisericii Mărturisitorilor și a Martirilor”: „Episcopul Demetriu Radu venea din <Capitala jertfelor românești, Blajul>, ai căror Arhieri, formați în spiritul Școlii Ardelene, transmis prin generații, au servit cu toată ființa lor Biserica și neamul, uneori cu prețul vieții. Ori de câte ori facem popasuri pe drumurile Istoriei Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Biserica credinței noastre, ne întâmpină jertfa. Jertfă este și moartea tragică a Episcopului Eparhiei de Oradea, Demetriu Radu, la 8 decembrie 1920, în Parlamentul României, unde, în calitate de senator de drept, prin profunzimea gândului și puterea cuvântului intervenea pentru cauzele drepte și bune ce trebuiau înfăptuite”.

Demetriu Radu s-a născut în 1861, în co-

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

muna Rădești (Uifalău) de pe lunca din stânga văii Mureșului, în apropiere de Aiud și Teiuș, într-o familie de țărani, care trăia în credința și învățătura Blajului, așa cum au trăit-o de veacuri strămoșii lor. Este ambianța în care s-a format viitorul Episcop Radu și fratele său mai mic, viitorul Canonic Iacob Radu.

Potrivit timpului, a primit o educație temeinică în școlile catolice pe care le-a urmat: Școala Franciscanilor din Aiud și Liceul „Sf. Vasile cel Mare” din Blaj, unde, în lumina Catedralei, a învățat mult și temeinic, a învățat și știința de a-și îmbogăți permanent orizontul cunoașterii. Treptat, a descoperit sentimentul apartenenței la o Biserică ai cărei oameni au crezut într-un ideal și cu seriozitate, muncă, trecând peste orice obstacole, au dăruit Bisericii și neamului, prin sacrificii, valori spirituale și culturale fundamentale, odată cu un anumit mod de viață definit prin simplitate și modestie.

Acesta este Blajul sau „momentul Blajului în istoria noastră chinuită de asupriri și umbre și momentul acesta - devenit stil - trece dincolo de timp”. Prin el se distinge Școala Ardeleană. Și Biserica îl transmite peste veacuri.

Astfel se explică adaptarea tinerilor plecați pentru studii de la Blaj la Roma și Viena, de pe băncile Liceului „Sf. Vasile cel Mare” - trunchiuri de copaci abia șlefuiți - la institutele catolice de înaltă spiritualitate și prestigiu, printre ei și Demetriu Radu. A fost trimis de Mitropolitul Ioan Vancea de Buteasa la „Colegiul De Propaganda Fide” din Roma, unde a obținut și doctoratele în Teologie și Filozofie. La absolvire, Papa Leon al XIII-lea, „în semn de recunoaștere a calităților excepționale ale viitorului preot”, i-a dăruit o medalie de aur.

La Roma, în timpul celor șase ani de studii, și-a format o cultură cuprinzătoare, pe care a îmbogățit-o de-a lungul anilor, ajutat și de cunoașterea mai multor limbi: latina, italiana, franceza, germana și maghiara.

În 1885, Demetriu Radu a fost hirotonit preot, la Roma - „preot care l-a căutat pe Dumnezeu și a trăit pentru El”.

Mitropolitul Ioan Vancea l-a delegat paroh la București, pentru credincioșii greco-catolici. Apreciat de Arhiepiscopul romano-catolic Paul Iosif Palma, este numit profesor la „Seminarul Teologic Romano-Catolic” din Capitală.

Predicile sale ținute în Catedrala „Sf. Iosif” au fost ale unui orator de excepție și primele în limba română - se predica în germană, italiană și franceză. Fiind ascultate și de ortodocși, parohul uniților a ajuns să fie cunoscut și prețuit, reușind astfel să aștearnă calea pentru ridicarea primei Biserici Greco-Catolice în București. Pentru tactica și iscusința sa diplomatică, Regele Carol I i-a solicitat ajutorul în relațiile diplomatice cu Vaticanul.

În noiembrie 1896, Împăratul Franz Josef îl numește Episcop de Lugoj, iar Papa Leon al XIII-lea, prin Bula emisă în 3 decembrie din acel an, l-a confirmat. Consacrarea de Episcop a avut loc în Catedrala din Blaj de către Mitropolitul Victor Mihali de Apșa, Episcopul Mihai Pavel de Oradea și Monseniorul Hornstein, Arhiepiscopul romano-catolic de București.

A păstorit Dieceza de Lugoj din 1897 până în 1903, când a fost chemat la „strălucitul Scaun de Oradea” ca să îmbogățească șirul Arhierilor aleși pentru tăria spirituală și forța caracterului, pentru felul de a gândi, pentru echilibrul interior și biruința zilnică asupra lor înșiși, pentru cultură și puterea jertfei.

Privind anii de episcopat ai Preasfinției Sale Demetriu Radu, se poate reconstitui gândirea și contribuția sa la trăirea și transmiterea credinței, a moralei creștine, după cerințele „Fericirilor”, la crearea și răspândirea culturii creștine - cale de căutare a lui Dumnezeu și speranță.

Ca Episcop al celor două Dieceze, a însușit viața spirituală, cuvântul său ajungea și în cele mai îndepărtate parohii, era ascultat și urmat. „A ctitorit biserici în care să-l laudăm pe Dumnezeu, să ne găsim un drum, un parcurs al sufletului pentru a ne desăvârși ca creștini și oameni”, remarcă Preasfinția Sa Virgil Bercea. Și preocuparea era mult mai veche, în anii când a fost vicar al Hațegului, a mărit și restaurat Mănăstirea Prislop, centrul de pelerinaj pentru Dieceza de Lugoj (încă neretrocedată, la fel ca Bixadul, Nicula, Drăgești...).

La Oradea, a preluat și a continuat proiectele Episcopului Mihai Pavel, pe care l-a urmat și de care îl lega o aleasă prietenie, în care diferența de vârstă (34 de ani) nu a însemnat nimic. A cunoscut dragostea și grija Episcopului orădean pentru învățământul confesional, mai ales pentru școlile din Beiuș. Și primul gând al noului Episcop a fost să realizeze dorința Episcopului Pavel pentru dezvoltarea școlilor din Beiuș. Acesta a fost începutul: a ridicat o clădire nouă „Liceului Român Unit de Fete”, cu săli de clase și laboratoare spațioase, moderne și luminoase, și a mărit clădirea „Internatului Pavelian de Băieți”.

La Oradea, în 1914, în mijlocul curții spațioase a Seminarului Leopoldin, pune temelia viitoarei „Academii Teologice” și „Decretul de fondare” consfințește evenimentul: „Demetriu Radu, din îndurarea lui Dumnezeu și grație Sf. Scaun Apostolic, Episcop greco-catolic român de Oradea (...) - Înconjurat de membrii Ven. Capitlu a Bisericii Catedrale, întru ființa de față a unei mulțimi de preoți și de cucernic popor credincios, pus-am piatra de temelie la această zidire, carea se ridică toată cu a noastră cheltuială, Seminar teologic pentru aleșii Domnului”. Din ca-

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

uza războiului, terminarea edificiului și inaugurarea „Academiei Teologice” au întârziat, s-au făcut în anul 1924 de către IPS. Valeriu Traian Frențiu.

A dat atenție deosebită „Reședințelor Episcopale”, a construit noi edificii la Beiuș și Stâna de Vale, unde a ridicat mai multe clădiri și a modernizat pe cele vechi.

A înălțat „Palatul Episcopiei Greco-Catolice de Oradea”, „gândit de arhitectul orădean, Kalman Rimanoczy într-un stil eclectic dar cu elemente preponderent neogotice”, o împletire rafinată de mare artă între mai multe stiluri: romanic, rococo, baroc cu neogoticul amintit.

Mai mult decât orice și în pofida tuturor loviturilor primite, „Palatul Episcopiei Greco-Catolice de Oradea” este simbolul spiritual al trăinicieii credinței noastre, un izvor de lumină nestinsă și de cultură.

Palatul a fost inaugurat la 11 iunie 1905 și a găzduit în 1919 pe Regele Ferdinand și pe Regina Maria.

Pentru meritele sale deosebite a primit titlul de „conte roman” și „asistent” al Scaunului Pontifical și i-a fost conferit „Paliul Arhiepiscopal”.

La 8 decembrie 1920, Țara a pierdut pe unul dintre cei mai mari bărbați ai săi, pe Episcopul Demetriu Radu. Episcopului și ministrului Dimitrie Greceanu, mort și el în atentatul din Parlament, li s-au făcut funeralii grandioase.

Acasă, la Oradea, Biserica își aștepta Episcopul. Într-o ordine exemplară, de la gară până la Catedrală, un cordon de oameni Mitropolitul Vasile Suci, Episcopi, preoți și credincioși au însoțit sicriul. În Catedrală s-a oficiat Liturghia pontificală. În cuvântul său, Canonul Ilie Stan spunea vorbe mari, a căror sens nu s-a pierdut: „*Martir al ordinii sociale, martir al unității noastre naționale, martir al datoriei, figura măreață a Episcopului Radu va străluci de-a pururea în fața generațiilor de astăzi și de mâine*”. Și a continuat: „*Noi nu vom zice <să-ți fie țărâna ușoară>, căci doar flori vor crește de-a pururi pe țărâna ta, florile recunoștinței...*”

Sicriul a fost depus în cripta Catedralei „Sf. Nicolae”, de unde, a fost dus în cripta „Bisericii Greco-Catolice din Rădești”, ridicată de Episcopul însuși, biserică - monument de artă, pictată de renumitul Octavian Smigelschi.

Sfințirea Bisericii s-a făcut la 17 iunie 1910,

când Preasfinția Sa a sărbătorit 25 de ani de la hirotonirea sa de preot. În predica rostită a făcut mărturisirea de credință a Bisericii dăruite: „*Biserică Una, Sfântă, Catolică și Apostolică*”, și a lăsat localnicilor cuvintele testamentare: „*Să păziți această Biserică, ochii voștri să fie neadormiți și silința voastră crescând să crească întru păzirea acestei scumpe moșteniri, ca întregă să o puteți lăsa pe urmă urmașilor voștri*”.

Astăzi comemorăm un Episcop greco-catolic, pe Demetriu Radu, a cărui viață a fost o dăruire și o jertfă. În urmă cu un an, la Blaj, Papa Francisc a beatificat pe cei șapte Episcopi Martiri ai Bisericii Greco-Catolice, alte vieți dăruite, alte jertfe ale „*Bisericii Martirilor și Mărturisitorilor*”. Avem în față „*testamentele*” scrise sau nescrise ale acestor Episcopi cu viață sfântă... Să le citim din când în când și să privim împlinirea lor: „*...Silința voastră crescând să crească întru păzirea acestei scumpe moșteniri: CREDINȚA și BISERICA!*”

„*La acest ceas comemorativ reînvie în sufletul nostru imaginea Episcopului care a condus cu credință, inteligență, curaj, demnitate și devotament, timp de 17 ani Eparhia noastră. A iubit Biserica Romei, fericit de a fi printre fiii ei, după credința creștinească ce o mărturisim. A avut un suflet mare și cutezător, așa cum au toți aceia care iubesc oamenii și sunt capabili de dăruire*”, ne amintește Preasfinția Sa Virgil Bercea.

„*Episcopul Demetriu Radu rămâne unul din cele mai nobile modele de viață. Întregul său mesaj creștin și uman ajunge până la noi, fiind tot atât de actual astăzi ca pe vremea sa...*”

Indiferența, uitarea, regăsirea, recunoștința și prețuirea, sentimente trăite față de Episcopul Radu de-a lungul celor 100 de ani, ne tulbură gândirea. Lumea de astăzi este tulburată și ea, dar chiar tulburarea și nesiguranța în care trăim pun în lumină adevăratele valori și Episcopul Demetriu Radu este una din acestea. Datoria ne cheamă să luăm în mâini „*cununa de roze și de spini a recunoștinței*”, să o depunem pe mormântul Arhiepiscopului, să ne împreunăm mâinile și să ne plecăm sufletul pentru iertare și rugăciune: „*Cu sfinții odihnește, Cristoase, sufletul adormitului servului Tău, Episcop Demetriu Radu, și dăruiește-i fericirea veșnică, răsplată celor drepți*”.

ABONAMENTE

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista **Vestitorul** este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2021**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 lei**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț. Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.

Comemorarea Preasfinției Sale Demetriu Radu

La împlinirea celor 100 de ani de la moartea tragică din Parlamentul României a Preasfinției Sale Demetriu Radu, episcop de Oradea, în Catedrala „Sfântul Nicolae” a avut loc o Sfânta Liturghie și Slujba Parastasului oficiate de către Preasfinția Sa Virgil Bercea, alături de un sobor de preoți.

La Slujba Parastasului au participat domnul primar al orașului Oradea, Florin Birta, domnul locotenent Adrian Pal, domnul Carp Gheorghe, directorul Spitalului Județean, domnul doctor Rob, doamna Ligia Mirișan, directorul Bibliotecii Județene, domnul Aurel Chiriac, directorul Muzeului Țării Crișurilor, domnul Gabriel Moisa, decanul Facultății de Istorie, care a și evocat personalitatea marelui ierarh.

Domnul profesor Gabriel Moisa l-a evocat pe ierarhul Demetriu ca pe un model, care s-a pus în slujba poporului său. El a făcut Unirea înainte de Unire. S-a pus în slujba națiunii române.

La finalul ceremoniei religioase, ierarhul, oficialitățile, preoții și credincioșii s-au deplasat la statuia lui Demetriu Radu din fața Catedralei unde a fost depusă o coroană de flori, iar mai apoi a fost sfințită ieszlea pregătită de către Episcopia Greco-Catolică de Oradea și Primăria orașului, ca un dar pentru orădeni.

În aceeași seară, de la ora 19.30, a avut loc lansarea (în mediul online) a documentarului ”Episcop Demetriu Radu” realizat de Departamentul Cultural și

a monografiei „O viață în slujba bisericii și națiunii: episcopul dr. Demetriu Radu” scrisă de părintele dr. Ciprian Robotin.

Alături de Preasfinția Sa, Demetriu Radu, în atentatul cu bombă din Parlamentul României și-au pierdut viața și ministrul de justiție Dimitrie Greceanu, senatorul Spirea Gheorghiu.

Au fost răniți viitorul episcop ortodox Roman Ciorogariu, episcopul Dunării de Jos, Nifon, președintele Senatului, generalul Constantin Coandă și alți senatori.

Eugen IVUȚ

Pe urmele episcopului Demetriu Radu – proiectul național *Via scriptorum* –

Indiferent de an, în Biserica noastră ziua de 8 decembrie poartă în istoria sa tristețea morții ilustrului episcop greco-catolic al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea Mare – Demetriu Radu, senator de drept în Parlamentul României Mari, adevărat deschizător de drumuri, ctitor de școli și lăcașuri de cult, om de o înaltă cultură, probitate morală și credință desăvârșită.

Cauza morții? A fost o victimă colaterală a atentatului cu bombă din Senatul României pus la cale de Max Goldstein, Saul Osias și Leon Lichtblau. În urma acestei tragice întâmplări și ca un omagiu de adâncă prețuire din partea locuitorilor de pe plaiurile natale, satele Uifalău și Tampahaza s-au unit, iar noua localitate a fost denumită Rădești.

În luna august a anului 2020, la o sută de ani de la trecerea Preasfințitului Demetriu Radu la Domnul, Ana Boariu-Berloghea – regizor de teatru și film documentar a demarat proiectul național *Via Scriptorum* creat de tineri și pentru tineri.

Ce presupunea acest proiect? Descoperirea și cunoașterea vieții lui Demetriu Radu prin probe sportive educative și joc de pistă prin împrejurimile Blajului, pe urmele scriitorilor și a personajelor lor. (<https://www.viascriptorum.com/traseu>)

Din echipa de lucru a doamnei Ana Boariu-Berloghea au făcut parte și tineri din Oradea, care cu câteva săptămâni înainte de demararea proiectului, s-au întâlnit săptămânal și au pus la punct jocurile, care urmau să fie parte a traseului cunoașterii vieții episcopului. Astfel, Monica Domuța, Sorana Stan, Dan Goția și Ștefana Goția au reușit să pună bazele unei aventuri frumoase în Rădești cu parcurs ciclistic, caiac și jocuri de traseu.

De-a lungul anului ne-am întâlnit periodic pentru a discuta ceea ce am mai descoperit despre Episcopul Demetriu Radu și pentru a adăuga alte probe și curiozități traseului. Traseul propriu-zis a fost făcut în decursul a două zile din Blaj, până în Rădești, încercând să călcăm pe urmele episcopului. În prima zi, ziua sosirii au avut loc mai multe probe începând din fața castelului din Blaj. Ziua următoare am pornit pe biciclete spre Rădești, oprindu-ne pe parcurs pentru a face alte probe. Ajunși în satul natal al lui Demetriu Radu ne-am oprit la școală unde am fost întâmpinați cu brațele deschise și cu voie bună. În curtea bisericii din Rădești, pictată de renumitul artist Octavian Smighelschi – greco-catolic, a avut loc un atelier de făcut icoane. La întoarcere, tinerii au parcurs o porțiune din drum în caiac pe Mureș. Monica Domuța – membră a Asociației de cercetași creștini români

Pe parcursul traseului am putut descoperi atât informații legate de viața lui Demetriu Radu cât și ce înseamnă munca în echipă și depășirea limitelor. A fost o experiență interesantă, care ne-a îmbogățit din punct de vedere spiritual. Am avut mai multe obstacole peste care a trebuit să trecem însă, ca și în orice aventură, totul s-a sfârșit cu bine. Sorana Stan – membră a Asociației de cercetași creștini români

Am învățat ce înseamnă credința, dar cel mai important, am simțit cum frumosul din oameni reușește să creeze adevărate trepte ale cunoașterii. Împreună am format o echipă minunată și am reușit să formăm un traseu al prieteniei. Sunt sigur că Preasfințitul Demetriu Radu a fost mândru de noi și că de acolo de sus ne veghează cu rugăciunea sa. Dan Goția – membru Asociației Zileos

Doresc să-i mulțumesc doamnei Anca Boariu-Berloghea pentru minunata oportunitate de participa la acest proiect. Mă bucur că am făcut parte dintr-o echipă atât de dinamică și creativă, alături de prietenii mei Monica, Sorana și Dan. Am petrecut împreună momente deosebit de frumoase, pline informații prețioase, de provocări constructive și amuzante. Ștefana Goția – responsabil național la nivel de comunicare al Asociației Zileos.

Chiar dacă pandemia ne limitează acțiunile fizice și deplasările, nimic nu ne împiedică să devenim în fiecare zi cea mai bună versiune a noastră, prin asimilarea termenilor curiozitate și învățare. Așa că nu ezitați să vedeți cum a decurs proiectul, care îl are în centru viața și activitatea episcopului Demetriu Radu, accesând linkul: https://f333121e-3bb4-4ee0-a869-8e71b9ed9178.filesusr.com/ugd/ff664b_9e88b26aeff74d21b836ee18c67984f8.pdf.

Ștefana GOȚIA

Colectă specială

Asociația Caritas Eparhial Oradea a ales ca zi specială a carității noastre comunitare duminica „Samariteanului Milostiv”, zi în care s-a organizat o colectă specială. Tasul din data de 11 noiembrie 2018, duminica „Samariteanului Milostiv”, a fost predat, de către **79 parohii** asociației. Astfel, a intrat în casieria asociației suma de **36.640 lei**. Domnul să vă binecuvânteze pe toți cei ce aduceți daruri și faceți bine întru sfintele noastre biserici și vă aduceți aminte de cei săraci.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Parohia Aleșd, **1.450 Lei**
 Parohia Ardud, **350 Lei**
 Parohia Babța, **300 Lei**
 Parohia Băile Felix, **100 Lei**
 Parohia Băița, **340 Lei**
 Parohia Beiuș, **350 Lei**
 Parohia Beliu, **616 Lei**
 Parohia Beznea, **151 Lei**
 Parohia Bobota, **247 Lei**
 Parohia Bocșa, **262 Lei**
 Parohia Borod, **525 Lei**
 Parohia Câmpia, **830 Lei**
 Parohia Carei Sf. Anton, **56 Lei**
 Parohia Cehei Pustă, **120 Lei**
 Parohia Cheț, **140 Lei**
 Parohia Chilioara, **816 Lei**
 Parohia Cosniciu de Jos, **200 Lei**
 Parohia Cosniciu de sus, **200 Lei**
 Parohia Craidorolț, **82 Lei**
 Parohia Crestur, **500 Lei**
 Parohia Delani, **46 Lei**
 Parohia Domănești, **327 Lei**
 Parohia Drăgoteni, **60 Lei**
 Parohia Ghenci, **100 Lei**
 Parohia Girișu de Criș, **70 Lei**
 Parohia Gruilung, **205 Lei**
 Parohia Haieu, **300 Lei**
 Parohia Hereclean, **220 Lei**
 Parohia Horoatu Crasnei, **550 Lei**
 Parohia Huseni, **95 Lei**
 Parohia Iaz, **645 Lei**
 Parohia Ioaniș, **96 Lei**
 Parohia Izvoarele, **100 Lei**
 Parohia Marca, **580 Lei**
 Parohia Marghita, **245 Lei**
 Parohia Marin, **65 Lei**
 Parohia Meseșenii de Sus, **25 Lei**
 Parohia Oradea, Maica Domnului, **1.500 Lei**
 Parohia Oradea, Duminica Tuturor Sfinților, **636 Lei**
 Parohia Oradea Sf. Nicolae, **2.015 Lei**

Parohia Oradea, Schimbarea la Față, **1.217 Lei**
 Parohia Oradea, Sf. Treime, **857 Lei**
 Parohia Oradea, Sf. Anton, **45 Lei**
 Parohia Oradea, Sf. Gheorghe, **598 Lei**
 Parohia Oradea, Sf. Gheorghe Olosig, **175 Lei**
 Parohia Ortelec, **50 Lei**
 Parohia Petrani, **106 Lei**
 Parohia Pișcolț, **150 Lei**
 Parohia Plopiș, **2.560 Lei**
 Parohia Pocola, **330 Lei**
 Parohia Poiana, **167 Lei**
 Parohia Porț, **815 Lei**
 Parohia Prisaca, **350 Lei**
 Parohia Sarcău, **40 Lei**
 Parohia Sâg, **370 Lei**
 Parohia Sărsig, **55 Lei**
 Parohia Sălăjeni, **180 Lei**
 Parohia Săuca, **430 Lei**
 Parohia Sânlazăr, **500 Lei**
 Parohia Sânmartin, **50 Lei**
 Parohia Sântandrei, **555 Lei**
 Parohia Silvaș, **200 Lei**
 Parohia Sititelec, **100 Lei**
 Parohia Supuru de Jos, **200 Lei**
 Parohia Stârciu, **20 Lei**
 Parohia Șimleu Silvaniei, **3.274 Lei**
 Parohia Ștei, **500 Lei**
 Parohia Șumal, **1.853 Lei**
 Parohia Tășnad, **500 Lei**
 Parohia Tinca, **462 Lei**
 Parohia Uileac de Beiuș, **150 Lei**
 Parohia Valea lui Mihai, **242 Lei**
 Parohia Valcău de Jos, **483 Lei**
 Parohia Valcău de Sus, **951 Lei**
 Parohia Vălanii de Beiuș, **300 Lei**
 Parohia Voivozi, **350 Lei**
 Parohia Sf. Ap. Petru și Pavel, Zalău, **150 Lei**
 Parohia Sfânta Familie, Zalău, **690 Lei**
 Fam. Eremia, **100 lei**
 Fam. Blajan, **1.000 lei**.

Cadouri pentru toți

Iată că a sosit și luna Decembrie, o lună extrem de dragă nu doar copiilor, ci și bunicilor de la Centrul Rezidențial "Casa Frențiu", întrucât avem șansa de a ne bucura, împreună, de cadouri și de numeroase surprize pregătite special pentru seniori.

Nici anul acesta Moș Nicolae nu a uitat să treacă pe la "Casa Frențiu", lăsând fiecărui rezident câte o "cizmuliță" cu un dar simbolic.

Surprinși de cadou, chipurile bunicilor noștri s-au înseninat, bucuria lor fiind în fapt și bucuria întregului personal al Centrului Rezidențial.

De acum încep pregătirile pentru venirea Crăciunului, cu o varietate de activități și surprize, pentru ca buncii noștri să aibă parte de sărbători minunate.

Și ei au votat!

Încă de la primele ore ale zilei de duminică, 6 decembrie a.c., beneficiarii Centrului Rezidențial "Casa Frențiu" au așteptat nerăbdători sosirea urnei mobile pentru "a-și face datoria de cetățeni, pentru binele țării", așa cum au declarat. Cerând să le mijlocim posibilitatea de a putea vota, Centrul fiind închis din cauza pandemiei, au fost un exemplu de spirit civic pentru noi toți, azi, când ei și-au exercitat dreptul electoral ca cetățeni ai unui Stat de drept și democratic.

Vă mulțumim!

Miruna MOZA
Coordonator

Mesaj de Ziua Internațională a Voluntarilor

La mulți ani, dragi voluntari! La mulți ani, eroi ai noștri!

Sâmbătă, 5 decembrie, a fost sărbătorită Ziua Internațională a Voluntarilor!

Această zi a fost despre VOI, despre eforturile voastre, despre munca pe care o depuneți și despre contribuția voastră pentru înfăptuirea binelui, precum și pentru realizarea obiectivelor Asociației Caritas Eparhial Oradea.

Chiar dacă în ultima perioadă nu ne-am îmbrățișat, nu ne-am zâmbit la fel ca înainte și nu ne-am întâlnit așa cum ne-am fi dorit, ați fost alături de noi de câte ori v-a fost solicitat ajutorul!

Vă mulțumim pentru ceea ce sunteți, vă mulțumim pentru că, datorită vouă, suntem și noi mai buni, mai implicați și mai devotați scopului nostru comun: acela de a fi protagoniști în bine! Efortul depus de către voi schimbă această lume în mai bine!

Sunteți valoroși și vă prețuim! Voi sunteți speranța și "cheia" spre o lume mai bună!

Patricia PELE
Coordonator Voluntari

Gheorghe Domuța, profesorul acuzat de "divulgare de secret de Stat"

Gheorghe Domuța s-a născut la 16 februarie 1900, în Homorodu de Sus, jud. Satu Mare, fiind primul dintre cei cinci copii (patru băieți și o fată) a unor țărani români greco-catolici. Primele clase primare le-a urmat în satul natal, iar clasele de liceu la Liceul Călugărilor Premonstratenzi din Oradea, apoi la Liceul Greco-Catolic din Beiuș, iar ultimele două clase ale ciclului preuniversitar la nou înființatul liceu românesc din Satu Mare. În anul 1925 își ia licența în Geografie și Istorie, la Universitatea din Cluj-Napoca.

Și-a început cariera didactică la nou-înființatul liceu din Zalău (1925-1929). În anul 1932, Gheorghe Domuța s-a căsătorit cu Viorica Hetco, fiica protopopului greco-catolic de Beiuș, dr. Valeriu Hetco. Cei doi soți se mută la Oradea, profesorul predând la Școala Normală Română Unită. Familia trăiește în anii următori bucuria nașterii copiilor: Maria mai întâi, apoi Lygia-Georgetta, Dorin-Valeriu și – în refugiul de la Beiuș – Florin-George.

Simte vocația preotească, iar după finalizarea studiilor de Teologie, a fost hirotonit preot în 1939. În ianuarie 1948, Gheorghe Domuța a fost numit director interimar al Școlii Normale Române Unite din Oradea. Intrat în vizorul Siguranței, notele informative au rolul de a-l discredita. Informatorul Vespasian nota faptul că profesorul Domuța ar fi afirmat că „*alegerile sunt fără rost, din moment ce sunt numai două liste, amândouă depuse de guvern, pentru a avea opoziție oficială. Exact după sistemul rusesc, pentru a induce lumea în eroare*”. A fost arestat într-o noapte de la începutul lunii martie 1948 și întemnițat, timp de patru luni, la Gherla.

În vara anului 1948, în urma așa numitei „reformă a învățământului”, Școala Normală Română Unită a fost desființată, profesorul Domuța fiind transferat la Liceul Emanuil Gojdu. După desființarea Bisericii Române Unite, Gheorghe Domuța a continuat să officieze Sfânta Liturghie acasă, în clandestinitate.

A fost arestat pe 6 iunie 1952, fiind acuzat de „divulgare de secret de Stat” și a primit o condamnare

administrativă de 3 ani. „La data de 17 mai (1952 – n.n.) a fost semnalat că la ora de geografie ținută la Liceul nr. 1 de Băieți, a spus «*Nu știu dacă este secret sau nu, însă trebuie să vă spun că la Băița se exploatează uraniul din care se fabrică bombe atomice*»”, se arată într-un raport al Securității.

De la Penitenciarul Oradea a fost mutat la Ghencea. „*Lagărul de la Ghencea era improvizat în niște vechi barăci ce slujiseră trupelor germane, supraaglomerat și fără condiții elementare de igienă. A petrecut o iarnă cumplită; condițiile erau foarte grele*”, povestește Dorin Valeriu Domuța, fiul lui Gheorghe Domuța.

De la Văcărești, Gheorghe Domuța a fost transferat la Ferma Dudu, o exploatare agricolă a MAI aproape de București, la muncă.

După eliberare, i s-a refuzat, timp de aproape un an, reîncadrarea în învățământ. Când a fost în sfârșit reîncadrat, a fost tracasat și umilit, la începutul fiecărui an școlar „*înjghebându-i-se bucăți de catedră din ore disparate la diverse școli de cartier, fiind obligat să predea materii diverse, adesea fără legătură cu pregătirea sa*”, mărturisește fiul, Dorin Valeriu Domuța.

Gheorghe Domuța s-a pensionat în 1960 și s-a sfârșit din viață la 16 martie 1993, la venerabila vârstă de 93 de ani, alături de cei dragi, în casa pe care a construit-o și care i-a fost atât de dragă.

lector univ. dr. **Cristina Liana PUȘCAȘ**
www.bihorjust.ro

Gradul diplomatic de ambasador

Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a semnat astăzi, 9 decembrie 2020, mai multe decrete printre care și cel privind acordarea gradului diplomatic de ambasador domnului George Gabriel Bologan. Ocupând anterior funcția de ambasador cu grad diplomatic de ministru plenipotențiar, a fost promovat la cel mai înalt grad al carierei diplomatice, similar celui mai înalt grad militar. Excelența Sa a parcurs cu implicare și devotament toate celelalte șapte grade diplomatice prevăzute de statutul corpului diplomatic și consular.

George Gabriel Bologan s-a născut în municipiul

Hunedoara, la 7 septembrie 1974. În prezent, este ambasadorul României în Italia. George Gabriel Bologan este licențiat în Științele comunicării la Universitatea Libera Maria Santissima Assunta din Roma (Italia) și are masterat în domeniul administrației publice. În anul 2000 a obținut diploma de licență a Universității Pontificale Gregoriene, Orientale și Urbaniene din Roma.

Între anii 1995 și 2003, George Gabriel Bologan a fost jurnalist acreditat pe lângă Sala de presă a Sfântului Scaun pentru postul de televiziune *Telepace* (Roma).

www.egco.ro

Ieslea de Crăciun – o Evanghelie vie

În fiecare an urmărim cu foarte mare atenție relatarea Sfântului Evanghelist Luca despre Nașterea Domnului nostru Isus Hristos. Atmosfera și intimitatea evenimentului ne copleșesc profund, făcând să ne simțim cu ușurință transpuși în lumea păstorilor și a îngerilor și continuăm să sperăm că miracolul care duce la Adevăr poate să devină realitate și în viața noastră.

Sfântul Augustin spunea: „Vrei să înțelegi sublimitatea lui Dumnezeu? Înțelege mai întâi umilința lui Dumnezeu. Fă bine și umilește-te pentru binele tău, căci Dumnezeu s-a umilit nu pentru sine, ci pentru tine. Înțelege, așadar, umilința lui Hristos, învață să fii umil și nu te mândri”. Simplitatea ieslei în care s-a născut Isus devine un mod de exprimare a unei lumi reale, în care neajunsurile și răutățile de tot felul își găsesc ușor un lăcaș permanent, chiar și în imediata noastră apropiere.

Ieslea reprezintă legătura prin care Dumnezeu s-a apropiat de om. Este foarte important ca atunci când ne gândim la scena nașterii Mântuitorului, să nu omitem ieslea și importanța acesteia, locul în care Dumnezeu s-a Înrupat.

În anul 1223, Sfântul Francisc de Assisi vizita orașul Greccio (Italia) pentru a sărbători Crăciunul. Greccio era un orașel construit în zona unui munte cu o vedere minunată. Sfântul Francisc iubea liniștea și simplitatea micului oraș, fiind posibil ca această imagine a orașului Greccio să-i fi amintit de Betleem. Sfântul Francisc și-a dat seama de Capela Schitului franciscan că avea să fie prea mică pentru a încăpea congregația la Sfânta Liturghie de la miezul nopții. Așadar, a găsit nișă în stânca de lângă piața orașului și acolo a amenajat altarul. Pentru ca această sărbătoare de Crăciun să fie și mai memorabilă, Sfântul Francisc a împrumutat un bou și un măgar de la un fermier și a înființat o iesle. A așezat acolo statuile Sfântului Iosif și a Maicii Binecuvântate, împreună cu o păpușă pentru a-l prefigura pe Isus.

Omul lui Dumnezeu, Sfântul Francisc, stătea în fața ieslei, plin de devotament și evlavie, scăldat în lacrimi și strălucitor de bucurie. După ce a cântat Sfânta Evanghelie, acesta a predicat oamenilor din jurul nașterii marelui Rege și, fiind incapabil să rostească Numele Său pentru tandrețea iubirii sale, L-a numit Pruncul din Betleem. Maestrul Ioan din Greccio, un soldat curajos și veridic, afirmase că a văzut un Prunc foarte frumos,

dormind în iesle, pe care Sfântul Francisc îl îmbrățișa cu ambele mâini, de parcă L-ar trezi din somn.

Nu ne putem imagina decât bucuria inefabilă de a ține Pruncul Isus, Cuvântul Înrupat. Papa Benedict al XVI-lea, în omilia sa din Liturghia de la miezul nopții din anul 2006, a predicat: „Semnul lui Dumnezeu este simplitatea. Semnul lui Dumnezeu este pruncul. Semnul lui Dumnezeu este că El se face mic pentru noi. Așa domnește El. El nu vine cu putere și splendoare exterioară. El vine ca un copil – fără apărare și are nevoie de ajutorul nostru. El nu vrea să ne copleșască cu puterea Sa. El ne îndepărtează frica de măreția Sa. El ne cere dragostea. Așa El Se face pe Sine un copil. El nu vrea altceva de la noi decât iubirea noastră, prin care învățăm spontan să intrăm în sentimentele, gândurile și voința Lui. Învățăm să trăim cu El și să practicăm cu El acea smerenie a renunțării care aparține însăși esenței iubirii. Dumnezeu S-a făcut pe Sine mic, astfel încât să-L putem înțelege, să-L primim și să-L iubim.”

Dacă ne-am simplifica viețile și am deveni ca niște copii mici, atunci și noi am putea ține Pruncul Isus în inimile noastre în fiecare Crăciun. Este o amintire vizibilă a acelei nopți în care s-a născut Mântuitorul nostru. Vedem micul Prunc din Betleem, care a venit să ne salveze de păcat. Mai mult decât atât, nu trebuie să uităm că lemnul ieslei care L-a ținut atât de sigur ar fi cedat într-o bună zi lemnului crucii. Brațele sale întinse pentru a-și îmbrățișa propria Maria, pe Sfântul Iosif, pe păstori și magi, erau aceleași brațe care erau întinse pe cruce pentru a îmbrățișa pe oricine caută iertare și o viață nouă.

Un an mai târziu după evenimentul oficializat de către Sfântul Francisc, la 14 Septembrie 1224, de sărbătoarea Sfintei Cruci, Sfântul Francisc a primit stigmatele, primul sfânt cunoscut pentru acest privilegiu. Cel care l-a ținut pe pruncul Isus cu o dragoste atât de tandră, i-a purtat rănilor.

Sfântul Părinte Papa Francisc ne invită să recreăm acasă această iesle, care este o Evanghelie vie pentru că „duce Evanghelia acolo unde trăim: în casă, la școală, la locul de muncă și de întâlnire, în spitale și în casele de cură, în penitenciare și în piețe. Și acolo unde trăim, ne amintește de un lucru esențial: Dumnezeu nu a rămas invizibil în cer, dar a venit pe pământ, s-a făcut om, s-a făcut copil”

A face ieslea înseamnă a îl redescoperi pe Dumnezeu real, concret, viu și palpant. Dumnezeu nu este un stăpân care stă departe sau un judecător detașat, ci iubire smerită, care a coborât până la noi.

În acest Crăciun, să-l îmbrățișăm pe Domnul nostru cu toată dragostea și devotamentul nostru, așa cum a făcut Sfântul Francisc de Assisi!

Pr. Traian DOBRATĂ

Postul Crăciunului cu familia

În așteptarea evenimentului Betleem trăit de Maria, primul Post al Crăciunului, primul post de acest gen din istorie, putem găsi asemănări cu timpul postului în care suntem chemați să trăim în familie, ca familie.

Înțelegem că acest timp de așteptare este un dar de la Dumnezeu, un cadou făcut să atragă după sine o logică a cadourilor.

Ce să-i dau aproapelui?

În primul rând, Dumnezeu își dă din timpul Său. Dumnezeu îi dă din timpul Său Mariei, îi dedică timp pentru a intra în viața ei și a o face capodoperă a harului. Postul Crăciunului este, prin definiție, un timp al harului. Un moment nu numai de așteptare, ci și de pregătire în vederea unei extraordinare întâlniri. În puține cuvinte, în timpul Postului, Dumnezeu ne spune că își dedică timpul pentru noi.

Suntem obișnuiți nu doar să spunem, ci și să răspundem tuturor că „nu avem timp“ ..., deoarece ritmul vieții de zi cu zi a devenit frenetic..., însă trebuie să ne oprim, trebuie să deschidem ochii și să vedem că Dumnezeu ne dă din timpul Lui, are timp pentru casa noastră, pentru familia noastră, pentru întreaga umanitate, acum regăsită într-un singur termen: vulnerabilă! Cu toate acestea, noi avem întotdeauna prea puțin timp, mai ales pentru Domnul, nu avem timp să facem cunoștință cu El și să-L căutăm, de fapt, tot mai puțini doresc să-L găsească în Noaptea Crăciunului care ar putea deveni pentru noi zi a Învierii.

Așadar, postul este o ocazie de a-i da timp lui Dumnezeu și aproapelui. De a-i da timp să mă găsească, să îl gădesc, să îi deschid ușa sufletului meu sau chiar ușa camerei de zi unde familia este reunită pentru a sărbători un moment istoric mult prea neînțeles.

Să ne întoarcem ochii spre Mamă, spre Maria, în a cărei viață Dumnezeu nu intră fără vreun motiv, ca un vulcan ce dorește ca viața ei să nu fie “la modă”, ci erupie în ea dorința de a colabora împreună pentru un bine “mondial”, universal, care poate să schimbe firul sorții.

Isus însuși se face trup în pântecul fecioarei Maria, transformă pântecul ei într-un tabernacol, primul tabernacol uman, transformă trupul Mariei într-un templu al prezenței Sale, astfel Postul devine timpul lui Dumnezeu în care vrea să se facă prezent în casele noastre, aducându-ne binecuvântarea, El rămâne acolo unde este acceptat de inimile oamenilor, oameni, care, la rândul lor, se acceptă între ei.

Maria îi oferă bucurie Elisabetei la vizita ce i-o face, însă bucuria ei izvorăște atât de la primirea lui Isus în pântecul ei și viața sa, cât și din acceptarea unui mare plan de iubire a lui Dumnezeu. Totul se poate exprima prin misterul evenimentului Emanuel, Dumnezeu este cu noi, este aproape de noi, mereu. Această

apropiere a lui Dumnezeu nu este o chestiune de spațiu și timp, ci o chestiune de iubire experimentată, o iubire care apropie, care unește. Așadar, iubirea devine pomul care rodește fructul bucuriei, iar în familie bucuria este fructul gingășiei, al afecțiunii, al tandreței, al dragostei împărtășite.

Ce să-i dau lui Isus?

Este Noaptea de Crăciun. Un băiat visează că merge împreună cu păstorii și magii la grajdul din Betleem, când se găsește brusc în fața Pruncului Isus culcat în iesle. Băiatul însă își dă seama că este cu mâinile goale. Toată lumea a adus ceva, numai el este fără daruri! Plin de sine, îi spune imediat: *promit să îți dau cel mai bun lucru pe care îl am... îți voi oferi trenulețul meu electric, sau mai bine bicicleta mea cea nouă...* Isus clătină din cap și zâmbind spune: *nu vreau trenulețul și nici bicicleta, dă-mi eseul tău de la școală! Cea mai recentă temă a mea?* se bâlbâie băiatul, *dar am luat un insuficient! Exact, tocmai din acest motiv l-aș vrea*, spuse Isus, *trebuie să-mi dai întotdeauna ceea ce este insuficient, imperfect din viața ta. De aceea am venit pe lume. Dar aș mai vrea un lucru de la tine, cana ta cu lapte.* În acest moment băiatul se întristează și cu capul plecat îi spune: *cana mea... e spartă. Tocmai din acest motiv aș vrea să o am*, spune Pruncul Isus, *poți să-mi aduci orice este rupt în viața ta, ți le cer pentru că am puterea să la repar, să vindec rănilor deschise.* Băiatul a auzit din nou vocea Pruncului Isus: *aș dori un al treilea lucru de la tine, aș vrea răspunsul pe care l-ai dat mamei tale când a întrebat de ce s-a spart cana cu lapte.* Atunci băiatul începe să plângă și printre lacrimi mărturisește: *dar i-am spus o minciună, de data asta, i-am spus mamei că ceașca a căzut din întâmplare, dar în realitate am aruncat-o de pământ, din furie. De aceea aș vrea să am acel răspuns al tău, răspuns cu fermitate Isus, adu-mi mereu tot ce este egoist, mincinos, dușmănos și rău viața ta, am venit pe lume să te iert, să te iau de mână și să îți arăt calea.*

Isus îi zâbește din nou băiatului în timp ce acesta privește, înțelege și se minunează...

Să ne gândim la ceea ce-i putem oferi și noi lui Isus, noi ca indivizi, ca familie, ceva care să fie insuficient, imperfect, rupt, egoist, rău, mincinos, pentru ca El să le îndrepte prin iubire și iertare, ca să-și poată îndeplini misiunea pentru care s-a apropiat de noi!

Spre evenimentul Betleem călătoria este lungă, iar în timpurile pe care le trăim azi pare mult prea oboitoare, însă important este să mergem. Chiar dacă, în loc de un Dumnezeu glorios, întâlnim fragilitatea umană a cunoscuților noștri, să înlăturați ispita cum că ați greșit drumul. Fiindcă din acel prim Crăciun trăit de

Silvia PANTIȘ

Copilul Isus

Isuse, te-ai umilit mult venind în lume ca prunc, Fiu al omului. Te-ai născut într-o mică familie, dar cât de mare era ea, în fața lui Dumnezeu. Familia Ta, ce locuia în căsuța din Nazaret, era cea mai fericită de pe pământ. Forma o inimă și un suflet, unite într-o dragoste îngerească. O Treime pământească cu fața îndreptată spre Treimea cerească. Cred că mulți îngeri ai cerului au coborât pe pământ și au vegheat-o.

Copilul Isus a venit în lume sărac, s-a născut într-o iesle înfrigorată, pentru ca noi să avem măreția și slava veșnică.

Tatăl i-a ales o Mamă, în care a sădit cele mai frumoase însușiri. Discretă fiind, a păstrat în inima Ei sentimente unice, pe care le-a trăit. Fecioară Maria, aș vrea să te întreb cum a fost să-l ai Fiu pe însuși Dumnezeu?

L-ai învăluit cu căldura privirii? L-ai strâns în brațe ca să-ți simtă iubirea? I-ai mângâiat auzul cu glasul tău duios? I-ai spus povești și i-ai cântat ca să-l adormi? I-ai ascultat cu grijă răsuflarea? I-ai vegheat somnul și ai șoptit încet ca să nu-l trezești? Ce frumos mi-e Copilul! Măreț e Dumnezeu! Părea copil obișnuit când surâdea, când a spus mama întâia oară, când se juca sau a început să umble? Te-a uimit cu inteligența Lui scilipitoare? Și-a arătat uneori lumina Taborului? Confectiona din lut porumbei, pe care îi însuflețea ca apoi să-și ia zborul spre cer? Ți-a spus dacă noaptea visa cu îngeri sau că-și va da viața pentru cei ce rățăceau? Avea multe de povestit sau vă înțelegeați deseori prin subînțelese tăceri? De unde a acumulat atâta știință? Cum Te simțeau alături de Isus? Raiul era pe pământ sau tu pluteai spre el?

Sfinte Iosife, ai fost ales de Dumnezeu ca să fii tată crescător pentru Fiul Său, dar nu înainte de a te fi împodobit cu toate virtuțile necesare.

Îl hrăneai pe Isus, fiindcă el îți dădea hrana, îl

îngrijeai, fiindcă El se îngrijea de tine, l-ai ajutat să facă primii pași, fiindcă El îți călăuzea pașii, l-ai ținut în brațe când era mic, iar tu în brațele Sale ți-ai dat sufletul.

Cine nu și-ar dori o Mamă atât de duioasă și iubitoare? Ce copil nu ar vrea un tată cu atâtea însușiri alese? Cine n-ar dori să guste pacea într-o astfel de familie? Cine nu l-ar dori pe Isus în familie? Cine nu și l-ar dori aproape?

Fecioară Maria și Sfinte Iosife, eu mă încredințez vouă, așa cum însuși Cristos v-a fost încredințat de Tatăl. Vreau să mă călăuziți la Isus, fiindcă El ne asigură hrana, El se îngrijește de noi, El ne îndrumă, El ne mântuiește.

Isus a ales un mod ingenios, de-a rămâne cu noi. Se umilește și mai mult acum, sub specia pâinii. Locuiește într-o căsuța mai mică decât cea din Nazaret. O face pentru o mare familie, pentru toată omenirea pentru care a venit în lume.

Ne aștepți, Isuse Euharistic, să venim la Tine necondiționat, purtați de avântul iubirii. Vrei să simțim că ne ești fratele care și-a dat viața pentru noi, să-ți recunoaștem atotputernicia.

Nu-ți putem spune „povești, căci ne cunoști bine. Nu o să credem că dormi și nu ne vezi anumite fapte, căci ești mereu treaz.

Aștepți să gustăm fericirea de-a te avea în Taina Altarului. Să-ți ținem companie, să ne simți căldura privirii și să auzi vorbe care-ți mângâie auzul. Să ascultăm și noi în tăcere, să-ți primim sfaturile.

Te preocupă iubirea în familie. Pe toți ne-ai făcut frați între noi. Te preocupă iubirea de semenii.

E Crăciunul, sărbătoarea bucuriei, cu toții o putem petrece în rugăciuni și colinzi.

E timpul să-ți asigurăm o locuință caldă, demnă de Tine, în inimile noastre. Vino! Te așteptam, Isuse!

(urmare din pag. 14)

Maria, giulgiul slăbiciunii și ieslea sărăciei au devenit noile simboluri ale atotputerniciei lui Dumnezeu.

Să pășim, fără teamă pe calea Postului, spre Betleem. Crăciunul din acest an ne va face să-l găsim pe Isus în dragostea familiei noastre și, împreună cu El, să găsim cheia existenței noastre, bucuria de a trăi,

gustul esențialului și al lucrurilor simple, izvorul păcii, bucuria dialogului, plăcerea colaborării, dorința de angajament, experiența adevăratei libertăți și tandrețea rugăciunii.

Astfel, nu doar cerul acelei nopți, ci și cel al sufletului nostru va fi luminat cu stele, iar din inima noastră se va revărsa speranța!

Preacurată Fecioară Maria

Zămislirea Preacuratei Fecioare Maria înseamnă zorile mântuirii poporului lui Dumnezeu care se sărbătorește în data de 8 Decembrie.

Printr-un privilegiu Divin, Fecioara Maria a devenit mama Răscumpărătorului omenirii.

Preacuratei Fecioare Maria i-a fost acordată "neprihănirea" sufletului chiar din clipa conceperii, a zămislirii ei de către părinții Joachim - descendent al Regelui - Profet David și Ana - din familia Primului Preot Aaron.

Se împlinea dorința și bucuria părinții, de a fi binecuvântați cu un copil.

Deși în vârstă, Joachim și Ana nu aveau copii.

Incapacitatea de a avea copii era privită ca pe o pedeapsă divină, pentru aceasta Joachim și Ana au îndurat nenumărate abuzuri și cuvinte grele din partea tuturor și de către preotul care a refuzat jertfa adusă de Joachim, la Templu

Sfântul Joachim cuprins de durere se ruga în pustiu lui Dumnezeu ca să-l binecuvânteze cu un copil, Ana s-a alăturat soțului, ei în rugă.

Dumnezeu le-a ascultat ruga și Arhanghelul Gabriel i-a anunțat că vor avea o fată, cu numele Maria al cărui fiu, ISUS, va răscumpăra lumea prin sângele vărsat pe cruce.

În salutarea îngerului Gabriel, trimis de Dumnezeu, de "Buna Vestire" Maria a fost numită „plină de har” și a fost înzestrată, de Dumnezeu, cu daruri vrednice de o asemenea menire: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu”.

Papa Pius al IX-lea, în anul 1854, a proclamat ca dogmă de credință „Neprihănită Zămislire” a Maicii Domnului”.

Data de 8 Decembrie a fost proclamată ca sărbătoare de poruncă de către papa Clement al XI – lea în anul 1708 iar papa Pius al IX – lea a emis actul solemn în anul 1854 de recunoașterea acestei sărbători în toate Bisericele din Apus.

Solemnitatea zilei sărbătoriri este determinată de celebrarea în credință a Neprihănitei Zămislire a Fecioarei Maria.

Zămislirea fără nici cea mai mică umbră de păcat a Preasfintei Fecioare Maria anticipă răscumpărarea oamenilor înfăptuită de Cristos, căci iubirea gratuită a lui Dumnezeu precede cererile noastre.

Maria din Nazaret a fost plăcută lui Dumnezeu, pentru a fi Mama Mântuitorului înainte de evenimentul nașterii lui ISUS, și chiar înainte de nașterea ei.

Sfânta Fecioară Maria în Biserica Greco-Catolică, este cunoscută sub numele de Maica Domnului, iar în cult Preasfânta, Preacurată, Preabinecuvântată, Slăvita Stăpâna Noastră, de Dumnezeu Născătoare și Pururea Fecioară Maria.

Toate aceste numiri ale Sfintei Fecioare Maria își

au fundament dogmatic în hotărârile Sinodului al III-lea Ecumenic desfășurat la Efes în anul 431.

La acest sinod s-a hotărât că Fecioara Maria este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu și s-a mărturisit că ea este Maica Domnului. Prin această hotărâre, Biserica recunoaște cele două atribute ale Sfintei Fecioare Maria: meritul de a fi născut pe Dumnezeu în trup și pururea fecioria ei.

Sfânta Maria s-a născut probabil la Ierusalim. De la trei ani nu a mai aparținut părinților săi, ci Lui Dumnezeu și lumii întregi, prin aducerea la templu în data de 21 Noiembrie, reprezentând sărbătoarea Intrarea în Biserică a Maicii Domnului.

După ce a ajuns la maturitate, Sfânta Maria a fost înștiințată de Arhanghelul Gabriel că va avea un copil, ISUS, și că acesta va fi inspirat de Spiritul Sfânt.

În data de 8 Decembrie e sărbătoare. „Toată frumoasă ești Marie și prihană strămoșească nu este în tine” o preamărim pe Maica lui Dumnezeu în cântări alese și o chemăm în ajutor: „Lucruri mari s-au spus despre tine, Marie, căci din tine s-a născut soarele dreptății, Cristos, Dumnezeul nostru”.

Aceasta este una dintre cele mai importante sărbători Mariane, la nivel mondial, din calendarul liturgic al Romano-Catolice.

Credincioșii participă la adorațiile oferite în cinstea Preasfintei Fecioare Maria cu rugăciuni și cântece specifice Marianelor, recită zilnic devoțiunile Sfântul Rozariu cu toate Misterele pentru a medita la viața spirituală, în evlavie prin care să dobândească putere în credință, în speranță și iubire.

Neprihănitei, Preasfintei Fecioare Maria credincioșii cer mii de îndurări, fiind scăpare prin căință și nădejde în iertare păcatelor.

În acest timp de așteptare și pregătire la Sărbătoarea Nașterii Domnului, cinstirea Neprihănitei Zămislirii a Maicii Domnului are menirea de a lumina speranța noastră arătându-ne cum să-l așteptăm pe Mântuitorul.

„O, Marie, zămislită fără de păcat, roagă-te pentru noi care alergăm la tine”.

Miorița SĂTEANU

Vizită pastorală la Șimleu Silvaniei

Prima Duminică a Postului Nașterii Domnului a fost marcată de vizita Preasfinției Sale Virgil Bercea în Parohia Sfânta Treime din Șimleu Silvaniei, prilej cu care s-au sfințit noile vitralii. Ierarhul a fost întâmpinat de părintele vicar foraneu al Silvaniei, Gheorghe Țurcaș, părintele protopop Nicolae Bodea, părintele Florin Mărincean și domnul primar, Septimiu Țurcaș.

În cuvântul de învățătură, Preasfinția Sa a subliniat următoarele: „*Dincolo de lucrurile materiale, fiecare dintre noi avem ceva de dăruit în sufletul nostru, cum ar fi orgoliul, ambiția, mândria, pentru a face loc umilinței, bunătății, iubirii. Trebuie să știm ce este valoros, mai ales în contextul în care trăim, să realizăm acum, mai mult ca oricând, cât de relative sunt lucrurile pământești și cât de important este ceea ce avem în suflet și ceea ce lăsam în urma noastră*”.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date corul bisericii condus de ing. Chioran Ioan și grupul de tineri din parohie. La finalul Sfintei Liturghii a avut loc sfințirea vitraliilor dedicate în primul rând fericților martiri: Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Ioan Bălan, Ioan Suci, Vasile Aftenie, Alexandru Rusu și Tit Liviu Chinezu. În primele vitralii sunt reprezentați Isus și Fecioara Maria, care își oferă inimile pentru convertirea fiecăruia dintre noi, precum și Sfântul Papa Ioan Paul al II-lea, fiind primul papă care a vizitat România, numind-o „Grădina Maicii Domnului.” Ultimele două vitralii îi reprezintă pe Fericții Ieremia Valahul și Vladimir Ghika, adevărați mărturisitori ai credinței în lumea întreagă.

Vitraliile au fost realizate de către domnul Răzvan Costea de la S.C. CORAMI FUNZIONE S.R.L. – Atelier de creație și restaurare vitralii și mozaic bisericesc din

Gherla. Răzvan Costea este un artist, creator și un restaurator de vitralii care lucrează cu tehnica tradițională de creare a vitraliilor, o metodă pe care o găsim în marile catedrale gotice din Europa. Și-a perfecționat tehnica și stilul lucrând în Irlanda la restaurarea unor vitralii de sute de ani de zile. Designul și machetele după care s-a lucrat la vitralii din Biserica Greco-Catolică „Sfânta Treime” din Șimleu Silvaniei au fost realizate de către Paul Mărincean, tânăr absolvent de teologie greco-catolică, dar pasionat și extraordinar realizator de design pe calculator.

Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru această zi plină de haruri, pentru darul de a-l avea în mijlocul nostru pe Preasfinția Sa Virgil, care i-a încurajat pe credincioși cu următoarele cuvinte: Trebuie să fim responsabili și să avem curaj pentru că altfel este imposibil să mergem înainte. Să construim cu speranță, credință și cu o iubire desăvârșită, după modelul Maicii Sfinte.

Iulia MĂRINCEAN

Rugăciune pentru vocații de ziua aniversării Preasfințitului Virgil

În seara zilei de 9 decembrie 2020, comunitatea Seminarului s-a bucurat de prezența în mijlocul ei a Preasfințitului Părinte Episcop Virgil Bercea, care a împlinit 63 de ani de viață și 38 de ani de preoție. Cu această ocazie s-a organizat un moment de rugăciune pentru vocații și ca mulțumire pentru darul vieții și a vocației Preasfințitului Virgil, dar și a vocației membrilor comunității seminarului orădean.

În cadru restrâns s-a luat cina împreună, moment în care Părintele episcop ne-a făcut o mărturie vocațională, amintindu-și de solemnul moment în care a fost hirotonit preot, la Reghin, în anul 1982, de către Cardinalul Alexandru Todea, tot în cadru restrâns, având în vedere perioada catacombelor în care se găsea Biserica noastră Greco-Catolică.

Momentul acestei întâlniri dintre episcop și comunitatea seminarului vine și ca o încununare a eveni-

mentului primirii treptelor de către seminariștii noștri, desfășurat la Catedrala Sf. Nicolae, în data de 6 decembrie 2020.

REDACTIA
www.seminaroradea.ro

Hramul Catedralei, al Eparhiei și primirea treptelor minore

În data de 6 Decembrie 2020, de sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae de la Mira Liciei, seminariștii orădeni, însoțiți de echipa de formatori s-au bucurat de primirea diverselor trepte specifice anilor formativi ai seminarului, necesari de parcurs în drumul spre Sfânta preoție.

Astfel, seminariștilor din anul I li s-a acordat dreptul de a purta ținuta clericală împreună cu reverenda care reprezintă mormântul, moartea omului vechi venit din lume și renașterea noului om în Cristos. Cei din anul al II-lea, conform itinerariului formativ, și-au depus cererea, exprimându-și dorința liberă de continuare a drumului spre calea diaconatului și a Sfintei Preoții, această cerere reprezentând o istorisire a vieții personale și a parcursului propriu care i-a adus pe acest drum, pe calea desăvârșirii misiunii divine. În continuare, au urmat seminariștii din anii III și IV, care au primit treptele caracteristice clerului minor, fiind ridicați la treapta de lectori, respectiv de ipodiaconi. Aceștia au primit dreptul, dar și datoria și responsabilitatea, de a-și exercita misiunea de apostolat activ și slujire a aproapelui, prin rostirea Cuvântului divin provenit din Sfintele Scripturi, respectiv ajutarea preotului la slujirea altarului în cadrul Sfintelor Liturghii și a celorlalte celebrări culturale.

Alături de comunitatea seminarului orădean s-au bucurat și credincioșii care au participat la Liturghia Arhierească celebrată cu ocazia Hramului Catedralei „Sfântul Nicolae”, aceștia având ocazia de a se înălța spiritual prin ascultarea coralei Schola Cantorum dirijate de maestrul Radu Ioan Mureșan, cât și prin predica Preasfinției Sale, Virgil Bercea, Episcop de Oradea, în care a amintit despre faptul că seminariștii sunt tineri care s-au înscris pe acest drum pentru a-L urma pe Cristos, iar astăzi mai mult decât de obicei, aceștia l-au simțit pe Cristos alături de ei într-un moment atât de special și de înălțător.

În concluzie, ne bucurăm nespuse de mult că am putut fi parte din acest frumos și emoționant eveniment în ciuda faptului că lumea este cuprinsă de această cumplită pandemie. Ne încredințăm acum Maicii Sfinte și pruncului Isus din

Bethleem și trăim cu speranța ca și pe viitor să retrăim frumoasele momente de astăzi alături de cei dragi.

www.seminaroradea.ro

Papa Francisc stabilește Anul sfântului Iosif prin Scrisoarea apostolică „Patris corde”

”Părinte iubit, tată plin de tandrețe, de ascultare și de acceptare; un tată plin de curaj creativ, harnic, mereu în umbră”. Cu aceste cuvinte îl descrie papa Francisc pe sfântul Iosif în Scrisoarea apostolică „Patris corde”. Scrisoarea este publicată la 8 decembrie, în solemnitatea „Neprihănită Zămislire”, deoarece, la 8 decembrie 1870, în urmă cu 150 de ani, papa Pius al IX-lea îl proclama pe sfântul Iosif patron al Bisericii Universale.

Pentru a marca această aniversare, papa Francisc a stabilit Anul sfântului Iosif, un an special dedicat tatălui purtător de grijă (ocrotitor) al lui Isus, pe care fericitul papă Pius al IX-lea l-a declarat, prin decretul „Quemadmodum Deus”, semnat la 8 decembrie 1870, patron al Bisericii universale.

Pe fundalul Scrisorii apostolice se află pandemia de Covid-19 care – scrie papa Francisc – ne-a făcut să înțelegem importanța oamenilor obișnuiți care, departe de lumina reflectoarelor, își exercită răbdarea în fiecare zi, însuflă speranța și ne fac să înțelegem importanța responsabilității împărtășite.

Deși sfântul Iosif este o prezență care trece neobservată, o prezență zilnică, discretă și ascunsă, cu toate acestea el este un protagonist de neegalat în istoria mântuirii. De fapt – explică pontiful în document – sfântul Iosif și-a exprimat în mod concret paternitatea prin faptul că a făcut din propria viață o dăruire de sine prin dragostea pusă în slujba lui Mesia. Din acest motiv – scrie pontiful – el „a fost întotdeauna foarte iubit de poporul creștin”.

Oprindu-se asupra importanței sfântului Iosif în viața Mântuitorului, papa Francisc a explicat că, în el, „Isus a văzut duiosia lui Dumnezeu” (1), cea care „ne face să ne acceptăm slăbiciunea”, prin care se realizează majoritatea planurilor divine. De fapt, Dumnezeu „nu ne condamnă, ci ne iese în întâmpinare, ne îmbrățișează, ne susține și ne iartă” (2).

Sfântul Iosif este, de asemenea, un tată în ascultare față de Dumnezeu: prin acceptarea voinței lui Dumnezeu, prin acel „așa să fie” prin care îi salvează pe Maria și pe Isus. El îl învață pe Fiul său să „facă voia Tatălui”, colaborând la „marele mister al Răscumpărării” (3).

În același timp, sfântul Iosif este un „tată al primirii”, pentru că „o întâmpină pe Maria fără condiții preventive”, un gest important și astăzi „în această lume în care este evidentă violența psihologică, verbală și fizică împotriva femeilor” – evidențiază papa Francisc.

Totodată, soțul sfintei Fecioare Maria este cel care, având încredere în Domnul, acceptă în viața sa evenimente pe care nu le înțelege, cu acel curaj și cu acea forță care derivă de la Spiritului Sfânt.

Este ca și cum Dumnezeu ne-ar fi repetat, prin exemplul vieții sfântului Iosif, îndemnul: „Nu vă fie teamă!”, deoarece „credința dă sens oricărui eveniment fericit sau trist”.

Primirea practică de tatăl purtător de grijă a lui Isus „ne îndeamnă să îi primim pe alții, fără excluziune, așa cum sunt”, cu o „preferință față de cei din urmă” (4).

Scrisoarea apostolică „Patris corde” evidențiază de asemenea „curajul creator” al sfântului Iosif, care „știe să transforme o problemă într-o oportunitate, punându-și întotdeauna încrederea în primul rând în Providență”.

Sfântul Iosif se confruntă cu „problemele concrete” ale familiei sale, asemenea altor familii din lume, în special

cele ale migranților.

Tată purtător de grijă pentru Isus și ocrotitor al Fecioarei Maria, sfântul Iosif nu poate să nu fie ocrotitor al Bisericii, al maternității sale și al Trupului lui Cristos: fiecare persoană nevoiașă este „Copilul” pe care sfântul Iosif îl ocrotește, de la el putând învăța „să iubească Biserica și pe cei săraci” (5).

Tâmplar onest, soțul sfintei Fecioare Maria ne învață, de asemenea, „valoarea, demnitatea și bucuria” de a mânca pâinea care este rod al propriei munci. Această trăsură a tatălui purtător de grijă a lui Isus îi oferă pontifului ocazia de a lansa un apel în favoarea muncii care a devenit „o problemă socială urgentă” chiar și în țările cu un anumit nivel de bunăstare. „Este necesar să înțelegem” – scrie papa Francisc – „sensul muncii care dă demnitate”, care devine participare la însăși lucrarea de mântuire”.

De aceea, îndemnul papei Francisc adresat întregii lumi este „de a redescoperi valoarea, importanța și necesitatea muncii”, astfel încât „să se dea naștere unei noi normalități, în care nimeni să nu fie exclus”.

Referindu-se în special la înrăutățirea situației în privința locurilor de muncă, din cauza șomajului, în contextul pandemiei de Covid-19, Sfântul Părinte solicită angajare din partea tuturor, astfel încât să respingem cu hotărâre lipsa locurilor de muncă (6).

Papa Francisc s-a oprit și asupra situației din societatea actuală în care „copiii par adesea orfani de tați”, îndemnând la urmarea exemplului sfântului Iosif care „a știut să iubească în mod extraordinar de liber”, punându-i în centrul vieții sale pe Isus și pe Maria. Figura sa – subliniază papa Francisc – este foarte exemplară într-o lume care are nevoie de părinți, respingându-i pe stăpâni, pe cei care confundă autoritatea cu autoritarismul, slujirea cu servilismul, confruntarea cu opresiunea și forța cu distrugerea.

La punctul 10 al Scrisorii apostolice „Patris corde”, papa Francisc dezvăluie un obicei din viața lui: în fiecare zi, pontiful recită o rugăciune către sfântul Iosif, luată dintr-o carte franceză de rugăciuni devoționale, din 1800, publicată de congregația Călugărițele lui Isus și ale Mariei.

Este o rugăciune care exprimă devotamentul și încrederea față de sfântul Iosif, conținând totodată o anumită provocare, deoarece se încheie cu cuvintele: „Pentru a nu se spune că te-am invocat degeaba, arată-mi că bunătatea ta este la fel de mare ca puterea ta”.

Scrisoarea apostolică „Patris corde” este însoțită de publicarea Decretului Penitențieriei Apostolice prin care se anunță „Anul sfântului Iosif”, declarat de papa Francisc, documentul informând cu privire la indulgențele speciale legate de acest an special.

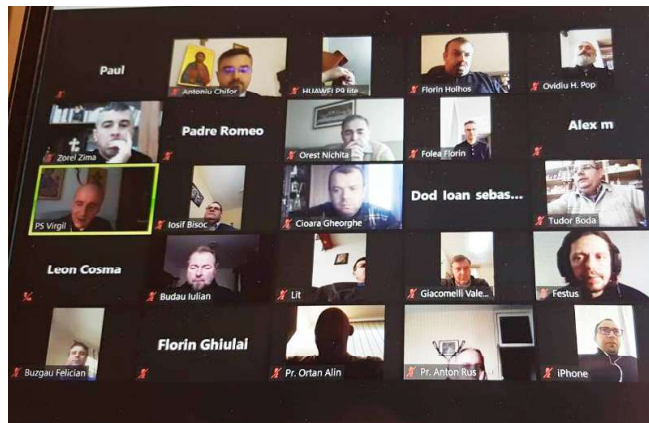

Întâlnire *online* a preoților din Eparhia de Oradea

Cu binecuvântarea Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea și prin grija părintelui Antoniu Chifor, vicar responsabil cu preoții, a avut loc astăzi o întâlnire online a preoților din cadrul Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, de Oradea.

În deschiderea întâlnirii părintele Antoniu Chifor i-a condus pe cei prezenți în rugăciune. A urmat apoi salutul Preasfinției Sale Virgil, care a transmis preoților câteva îndemnuri și încurajări, adresându-le printre care și indemnul de a fi „aproape de credincioșii noștri, de voi înșivă și de familiile voastre”.

Invitatul acestei întâlniri părintele Iulian Budău SJ, preot la Biserica „Calvaria” din Satu Mare, a ținut o relatare în care au fost subliniate mai multe aspecte ale timpurilor dificile prin care trece astăzi întreaga omenire, timpuri datorate acestei pandemii de coronavirus. Bunele practici în timp de pandemie a constituit tema principală a întâlnirii, părintele Iulian amintind faptul că această perioadă trebuie să fie un moment de oportunitate de a crește în creativitate și în modalitățile de transmitere a Cuvântului lui Dumnezeu. De asemenea pandemia a fost pentru oamenii generoși și o oportuni-

tate de a-și manifesta omenia și generozitatea prin gesturile de a ajuta pe cei aflați în nevoie.

Unul dintre îndemnurile părintelui Budău a fost acesta de a-i ajuta pe credincioșii să înțeleagă faptul că crucea face parte din viața omului, iar când acceptăm crucea, găsim soluții pentru a o putea duce mai ușor.

La final, preoții au avut un moment de discuții, de împărtășire a propriilor experiențe, totul încheindu-se cu rugăciunea „Îngerul Domnului” și binecuvântarea ierarhului.

Eugen IVUȚ

La casa din Dealul Țarinei

La un an de la inaugurarea Casei Memoriale Iuliu Maniu, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, a vizitat Duminică, 22 noiembrie 2020, Casa din Dealul Țarinei, fiind întâmpinat de către părintele Cristian Borz, custodele Casei.

În 1879 a fost construită o casă de vară. Aceasta avea numai două camere, după o verandă mică și deschisă, în față. În veranda închisă cu sticlă, existau trei tablouri atârinate pe peretele din față. Într-unul era reprezentat Simion Bărnuțiu, “Unchiul cel mare”, după o fotografie făcută la Iași, când deja era grav bolnav. Lângă el, într-un alt cadru se afla Nicolae Bălcescu. În cel de al treilea era înfățișat Avram Iancu, în cap cu căciulă moțescă. Pe mijlocul trupului era încins cu un șerpar îngust de după care se iveau mânerul a două pistoale. Mâna stângă i se odihnea pe sabie, ce dreptă pe țeava de tun, ferecată în chingi.

Iuliu Maniu iubea foarte mult casa din Dealul Țarinei, pentru că era legat sufletește de locurile, de oamenii pe care îi avea acolo, cei vii și cei ce s-au dus, “La Bădăcin, spunea el, parcă și aerul este mai proaspăt. În liniștea grădinii lui uit greutățile zilnice, pentru că aici sunt cu adevărat acasă.” Se bucura de coșurile de struguri sau mere pe care le primea la București, din care cu mândrie îi servea pe invitați spunându-le că sunt din ogra-

da de la Bădăcin. Când era la Bădăcin, în duminici și sărbători era vizitat de către rudele din sat și nu numai. Maniu îi primea cu mult drag, se interesa de treburile lor, de copii, voia să-i cunoască pe toți.

Casa Memorială a fost inaugurată la 12 octombrie 2019, după eforturile considerabile depuse de către părintele Cristian Borz, parohul greco-catolic al Bădăcinului, Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Oradea și în urma campaniei publice „Salvați istoria națională, salvați Casa lui Iuliu Maniu!”. Multe obiecte personale care au aparținut familiei Maniu s-au reîntors acasă prin bunăvoința multor oameni care au păstrat obiectele primite prin diferite împrejurări, dar cu condiția ca ele să se reîntoarcă acasă atunci când va fi posibil ... și visul a devenit realitate.

Eugen IVUȚ

